

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Medvlla Theologiæ Moralis

Busenbaum, Hermann

Monasterii Westphaliæ

Artic. IV. An liceat habere plura beneficia?

urn:nbn:de:hbz:466:1-40957

talem ab omni culpa excusat.

Dixi II. *Voluntatem saltem conditionatam*: quia si ex justa causa postmodum status Clericalis minus illi convenire videatur, potest animum mutare, etiamsi Beneficium sit curatum: v.g. si primogenitus familiae, aut frater unicus sine liberis decedat, si opimum matrimonium ad conservationem familiae nobilis, vel ad lites graves sopiendas necessarium, offeratur. Ratio, quia non est mens Ecclesiae, ita ad Ecclesiasticum statum obligare, ut hæc & similia bona impediatur. *Laym. Less. l.c.*

ARTICVLVS IV.

An liceat habere plura Beneficia?

Resp. Plura Beneficia possidere, non est res simpliciter intrinsece mala, nec omnino indifferens, sed speciem mali præferens, imo ordinariè illicita, & naturali juri repugnans, (si talia sint, quorum unum ad honestam sustentationem sufficiat) nisi justa causa ex circumstantia cohonestetur. Ita fere *Laym. l. 4. t. 2. c. 8. num. 1. ex D. Th. Less. Azor. &c. commun.* Quia ut docet *Trid. sess. 24.* pluralitas hujusmodi magnam inordinationem involvit, dum minuitur cultus divinus, Ecclesia operariis, fundator pia intentione, pauperes utiliores Ecclesiae futuri sustentatione privantur. Hinc Beneficia distinguuntur in Incompatibilia primi generis, in quibus adepta pacifica possessione secundi, vacat prius, qualia sunt plura Be-

ra Beneficia curata, item plures dignitates, personatus, duo Beneficia uniformia sub eodem tecto: & in Incompatibilia secundi generis, quæ etsi sine peccato citra dispensationem obtineri nequeant, primum tamen altero obtento non vacat, qualia sunt Beneficia reliqua residentiam postulantia, v.g. Canonicatus duo diversarum Ecclesiarum, in quibus recepta est constitutio *Trid. s. 24. c. 12. de refor.* ut non liceat ultra tres menses Canonicis ab Ecclesia abesse. Unde *Laym. c. 8. n. 6.* docet, Canonicatus in Cathedralibus Ecclesiis Germaniæ, quæ ex immemorabili consuetudine requirunt tantum residentiam mediæ anni, vel 3. mensium, inter compatibilia Beneficia numeranda.

Dixi, *nisi iusta causa cohonestetur*: quia qui per dispensationem plura Beneficia obtinuit, nisi iusta causa subsit, in conscientia non erit tutus, sed tenebitur alterum resignare, ut docet *Less. n. 124.*

Porro iusta causa dispensandi erit, evidens necessitas & utilitas Ecclesiæ; & quandoque etiam prærogativæ, & merita personæ, v.g. insignis nobilitas, dignitas, scientia, autoritas, virtus, &c. modo caveatur, ne Beneficiorum coacervatio, facta etiam ob prærogativam personæ, ad privatum tantum, & non ad commune bonum referatur. Imo sine dispensatione plura Beneficia, sequentibus casibus haberi possunt.

I. Si utrumque adeo sit tenue, ut neutrum sufficiat ad sustentationem: modo utrumque sit simplex, nec residentiam requirat.

II. Quando parochia est annexa Canonicatui, eique accessoria: tunc enim utrumque per modum

dum unius possidetur, ita tamen ut teneatur Vicarium perpetuum in Ecclesia alere.

III. Quando Beneficia legitime sunt unita.

IV. Quando alius idoneus, & dignus non reperitur.

V. Quando unum Beneficium habetur in titulum, alterum in Commendam non perpetuum, sed ad aliquot menses, donec de idoneo provideatur. Ita *Regin. ex Sylv.*

Quæres. An & quomodo Clerici teneantur ad residentiam?

Resp. I. Episcopos, Parochos, eosque qui curatum Beneficium habent, jure divino teneri. Nec sufficit, si per alios administrēt, nisi majus bonum urgeat: quia contra rationem est, ut hic officium & fructus, alter onus habeat, *Bon. t. 1, d. 5. de oblig. ben. p. 1.*

Resp. II. Ita teneri ad residentiam, ut si Episcopi intra annum ultra tres, & parochi ultra duos menses, absque legitima causa, per Episcopum cognita, & approbata, absint, mortaliter peccent, & fructus non faciant suos. Ita *Trid. sess. 23. de reform. c. 1. v. Bon. l. c.* Notat autem *Dian. p. 9. t. 7. R. 53. ex Bordon.* supradicta etiam habere locum in Superioribus, sive Prælatibus regularibus, ideoque eos teneri tempore pestis etiam cum periculo suis assistere.

Resp. III. Qui in Ecclesiis Cathedralibus, vel Collegiatis obtinent dignitates, Canonicatus, præbendas vel portiones, si intra annum ultra tres menses absint, primo anno media parte fructuum, secundo vero anno omnibus fructibus, quos illo

illo anno lucrati sunt, privandos. Quæ tamen poen^a
na est sententiæ secundæ, non latæ, ut constat e
Trid. sess. 24. c. 10.

Resp. IV. Causas à residentia excusantes esse,
1. Doctionem Theologiæ, vel Juris Canonici:
neque ad hoc licentiam Prælati aut Episcopi re-
quiri; requiri autē ad doctiones literarum huma-
norum, & Philosophiæ, nisi contrarium habeat
consuetudo. 2. Studium Theologiæ, vel Juris Ca-
nonici, id enim per 5. annos etiam excusat. 3. Ob-
sequium Papæ, vel Episcopi, ad Ecclesiæ utilita-
tem. 4. Licentiam legitimam ex quavis alia
justa causa. 5. Honestam consuetudinem, ubi
dispositio Concilii non est recepta, v. *Bon. l. c.*

Resp. V. Qui absque justa causa abest: peccat
mortaliter, non tamen tenetur ad restitutionem
fructuum: si officio satisfecerit, nisi ad eam con-
demnetur, vel nisi id aliquo jure sit expressum.

Resp. VI. Eos, qui ex legitima causa absunt,
non lucrati distributiones, juxta *Trid.* nisi tamen
absint ad curanda negotia Ecclesiæ, ex commis-
sione Capituli, vel omnino involuntariè, ob mor-
bum, captivitatem, injustam excommunicatio-
nem, &c. v. *Less. lib. 2. c. 34. dub. 29.*

ARTICULUS V.

Quibus modis Beneficia amittantur?

Resp. I. Beneficia quatuor modis amittuntur.
1. Per mortem beneficiati. 2. Ex dispositione
juris, idque vel propter alterius Beneficii incom-
possibilis